

Klinik / Praxis:

Podaci o pacijentu: Patientendaten:

ERCP

serbisch

Zahvat je predviđen za (datum): Der Eingriff ist vorgesehen am (Datum):

Poštovani pacijenti,

Radi razjašnjavanja Vaših tegoba, preporučujemo Vam pregled žučnih kanala, žučne kese i kanala pankreasa, uz pomoć rendgenskih kontrastnih sredstava (ERCP). Ovim pregledom može da se detektuje kamen u žučnim kanalima, suženja u predelu žučnih kanala i kanala pankreasa kao i tumori. Pošto se pregled obavlja kao gastroskopija, sa endoskopom, moguće je da se promene leče odmah. Ove informacije o toku pregleda/lečenja, mogućim pojavama i merama ponašanja pre i posle endoskopije služe za pripremu za razgovor sa lekarom (u daljem tekstu lekar). Eventualno će Vam biti prikazan kratak film. U razgovoru će Vam lekar objasniti prednosti i mane planiranog postupka u odnosu na alternativne metode i uputiće Vas u specifične rizike i eventualne komplikacije. Odgovoriće na Vaša pitanja, kako bi odagnao Vaše strahove i brige. Potom možete da date saglasnost ili odbijete predloženi pregled/lečenje. Molimo Vas da pročitate priložene informacije i da pažljivo popunite formular. Podrazumeva se da će Vaši podaci biti poverljivi. Posle razgovora dobićete kopiju popunjenog i potpisanog formulara.

VRSTA PREGLEDA ABLAUF DER UNTERSUCHUNG

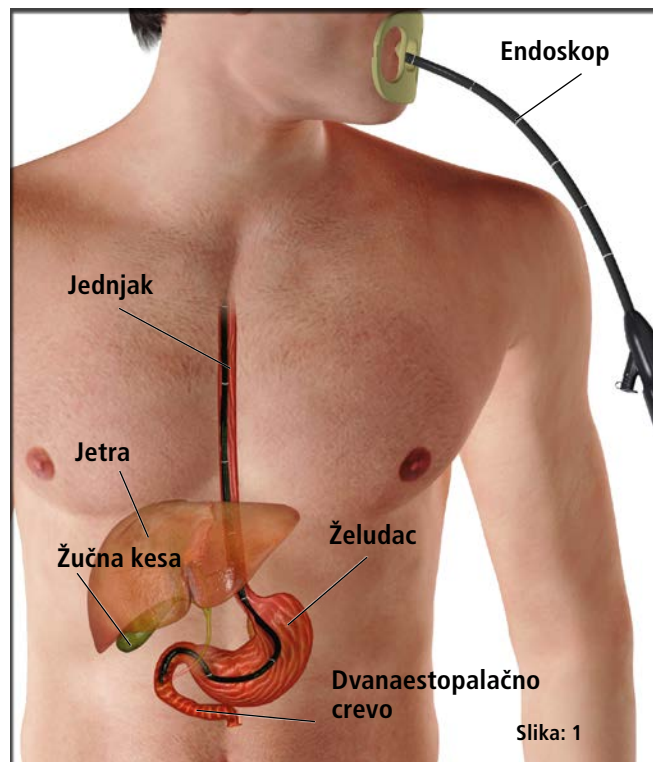
Ispitivanje se vrši endoskopom. Reč je o fleksibilnom, tankom crevu, kojim se može upravljati, na čijem vrhu se nalazi sićušna kamera i svetlosni izvor. Mala kamera prenosi slike na monitor, tako da lekar može da prati i kontroliše pregled i lečenje.

Prvo se na Vašu podlakticu stavlja trajna venska kanila. Preko nje dobijate sredstvo za smirenje i/ili bolove. Preko nosne sonde može da Vam se da dodatno kiseonik. Da bi se olakšalo uvođenje endoskopa, poprskaće Vam ždrelo sa lokalnim anestetikom. Za intervenciju se uglavnom ubrizgava sredstvo za narkozu (npr. Propofol ili Dormicum®) preko trajne venske kanile, zbog čega ćete biti u stanju sličnom snu. Dejstvo traje nekoliko minuta. Po potrebi se ponavlja ubrizgavanje. Radi zaštite Vaših zuba, dobićete gumu za zube. Ista sprečava da slučajno pregrizete endoskopsko crevo. Radi sopstvene bezbednosti, eventualno je neophodna kratkotrajna fiksacija, npr. ruku.

Endoskopsko crevo se umeće kroz usta, preko jednjaka i želuca, u gornji predeo tankog creva, dvanaestopalačnog creva (slika: 1). U dvanaestopalačnom crevu se susreću izlazni kanali žučne kese i pankreasa, uglavnom na zajedničkom ušću, takozvana papilla duodeni major. Preko radnog kanala u endoskopskom crevu, uvodi se tanko crevo (kateter) kroz papilu, u žučni kanal i eventualno u kanal pankreasa. Ubrizgavanjem kontrastnog sredstva, na rendgenu se vidi žučni kanal i žučna kesa. Tako mogu da se utvrde promene u ovom predelu.

TOK LEČENJA ABLAUF DER BEHANDLUNG

Prednost endoskopskog pregleda je u tome što se leče patološke promene i poremećaji, delimično odmah. Moguće su sledeće terapeutske mere:

Slika: 1

- **Cepanje papile**
Ako kamenje u žučnoj kesi ili pankreasu blokiraju papilu duodeni major, onda se električnom žicom zaseče otvor papile, kako bi se olakšalo uklanjanje ili izlazak kamenja.
- **Uklanjanje kamenja iz kanala žučne kese/pankreasa** Ako posle zasecanja papile kamenje ne izlazi samo od sebe, onda može

da se izvadi, na primer, pomoću zategnute žičane korpice (slika: 2) ili balona ili da se uništi raznim instrumentima.

• Proširivanje žučnog kanala/pankreas

Suženja u sistemu žučnih kanala i kanala pankreasa mogu da se prošire pomoću malog balona ili fleksibilnog štapa. Tako se olakšava isticanje tečnosti iz žučne kese ili pankreasa.

• Umetanje plastične ili metalne proteze

Da bi se suženja održala trajno prohodnim, mogu da se stave dodatne cevčice u sistem kanala (slika: 3). Plastične proteze moraju, između ostalog, da se menjaju redovno (npr. na svaka tri meseca).

• Odvod žučne tečnosti ili preko nosne sonde

Ovde se umeće tanko plastično crevo u žučni kanal i odvodi se preko želuca, jednjaka, ždrela i nosa. Tako može da se odvodi žučna tečnost.

• Uzimanje uzoraka tkiva

U predelu papile duodeni major mogu da se uzmu uzorci tkiva (biopsije) ako na primer postoji sumnja na tumor.

ALTERNATIVNI POSTUPAK ALTERNATIV-VERFAHREN

Spoljašnjim pregledom, na primer pomoću ultrazvuka, rendgena, kompjuterske ili jezgrovne spintomografije mogu da se uoče suženja ili kamenje u žučnoj kesi, ali ne mogu da se leče. Takođe, moguć je odvod tečnosti iz žučne kese i pankreasa, u slučaju poteškoća u postupku, uz pomoć spoljašnje punkcije. Zbog toga ovi postupci ne predstavljaju pravu alternativu za ERCP.

PROGNOZE USPEŠNOSTI

ERFOLGSAUSSICHTEN

Prikaz rendgenskim kontrastnim sredstvima i endoskopsko lečenje žučnih kanala i kanala pankreasa su danas rutinski zahvati. Kamenje koje blokira žučne kanale ili zastoj žučne kese uglavnom se leči uspešno. U zavisnosti od rezultata pregleda, može da bude neophodno ponavljanje zahvata ili neka druga metoda lečenja.

SAVETI U VEZI SA PRIPREOM I NAKNADNIM ZBRINJAVANJEM HINWEISE ZUR VORBEREITUNG UND NACHSORGE

Molimo Vas da poštuju uputstva lekara i osoblja zaduženog za negu. Ako nije propisano drugačije, molimo obratite pažnju na sledeće savete:

Priprema:

Za pregled morate da imate prazan stomak. Molimo najmanje 5 sati pregleda nemojte jesti, piti i pušiti. Male količine bistrte tečnosti kao što je voda, dozvoljene su do 2 sata pre pregleda.

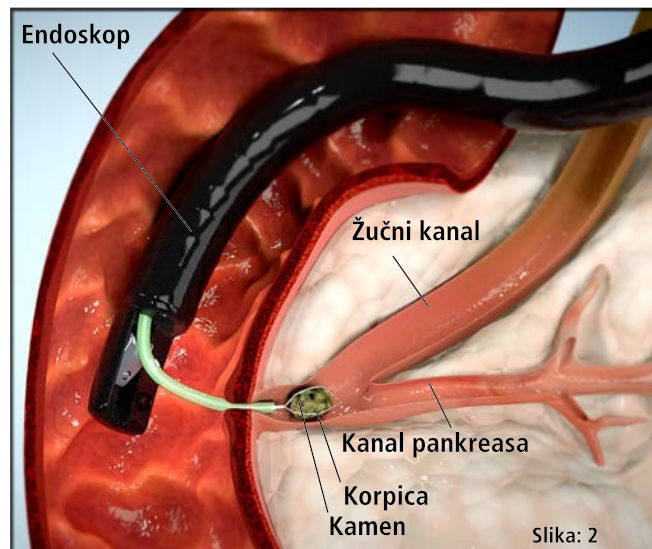
Uzimanje lekova: Važno je da Vašeg lekara informišete koje lekove ili injekcije morate da uzimate (posebno sredstva protiv zgrušavanja krvi kao što su Aspirin® [ASS], Marcumar®, Heparin, Plavix®, Xarelto®, Predaxa® itd.). Vaš lekar će Vas informisati da li i na koji period ćete prekinuti terapiju.

Brigu:

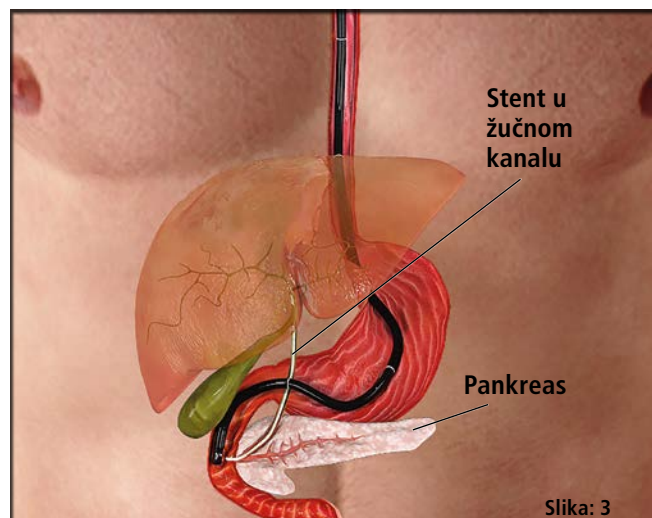
Ako ste dobili anestetik za ždrelo, 2 sata posle zahvata ne smete da jedete ili pijete, pošto postoji opasnost da se zagrcnete.

Nadražaj na povraćanje, pečenje u predelu ždrela ili bolovi zbog preostalog vazduha u želucu i crevu su privremena pojava i nisu razlog za uznemirenost. Molimo odmah informišete lekara ukoliko dođe do **temperature, jakih bolova u gornjem delu trbuha, mučnine, problema sa krvotokom, žutila kože ili očiju** ili **povraćanja krvi**. Tegobe mogu da se pojave i nekoliko dana posle zahvata i zahtevaju pod hitno lečenje.

Da bi se sprečile infekcije jetre ili pankreasa, potrebno je, između ostalog, uzimati antibiotike.

Slika: 2

Slika: 3

Ukoliko ste dobili sredstvo protiv bolova i/ili sredstvo za smirenje, u slučaju **ambulantnog zahvata**, potrebno je da po Vas dođe odrasla osoba. Pobrinite se za u Vašoj kući bude lice koje će Vas nadzirati za period koji preporučuje lekar. Pošto je moć reagovanja ograničena usled davanja sredstava protiv bolova i/ili za smirenje, **24 sata posle zahvata** ne smete da učestvujete aktivno u saobraćaju (ni kao pešak) i ne smete da obavljate rizične aktivnosti. Dalje, u tom periodu izbegavajte da donosite važne odluke.

Kod određenih sredstava za smirenje, može da se dogodi da se nećete setiti zahvata ili barem ne neko vreme (retrogradna amnezija).

RIZICI, MOGUĆI KOMPLIKACIJE I NUS POJAVE

RISIKEN, MÖGLICHE KOMPLIKATIONEN UND NEBENWIRKUNGEN

Opšte je poznato, da svaki **medicinski zahvat nosi rizike**. Ukoliko dođe do komplikacija, iste mogu da zahtevaju dodatne mere lečenja ili operacije, a u ekstremnom slučaju, u daljem toku mogu da budu **opasne po život** i da ostave trajna oštećenja. Molimo Vas za razumevanje zbog toga što iz pravnih razloga moramo da navedemo sve specifične rizike zahvata, iako se oni delimično odnose samo na izuzetne slučajeve. Vaš lekar će Vam u razgovoru objasniti detaljnije specifične rizike. Možete i da odustanete od detaljnog objašnjenja. U tom slučaju preskočite ovo poglavlje o riziku i to potvrdite na kraju objašnjenja.

Povrede grkljana, jednjaka, želuca, dvanaestopalačnog creva ili kod proširenja žučnog kanala odn. uklanjanja žučnog kamenja, retke su čak i kod patoloških promena. Ako ipak dođe, primera radi, do proboja u trbušnu ili grudnu duplju, onda može da bude neophodna operacija i može da dođe do infekcija opasnih po

život. **Infekcije** mogu da se pojave i na mestu gde su uvedene injekcione igle, npr. gde je stavljena trajna venska kanila. U većini slučajeva infekcije se leče uspešno antibioticima. Retko može da se desi da se klice prenesu u krv i da dovedu do opasnog trovanja krvi (sepsa) ili upale srčane ovojnice (endokarditis).

Usled zahvata ili ubrizgavanja kontrastnog sredstva može da dođe do **upale pankreasa** ili **žučnih kanala**, sa tegobama u gornjem delu trbuha, mučninom i temperaturom. Upala je uglavnom bezopasna i može da se leči uspešno lekovima.

Začepljenje žučnih kanala, na primer usled preostalog kamenja u žuči, može često da dovede do žutice i svraba. Zbog zastoja u žučnim kanalima može da dođe do infekcija.

Krvarenja posle uzimanja uzoraka tkiva, mera lečenja ili kod manjih povreda, uglavnom se uoče odmah i zaustavljaju se. Krvarenja, međutim, mogu da nastupe i po završetku zahvata, odnosno kasnije. Ponekad može da bude neophodno proširenje zahvata, kod velikog gubitka krvi i prenos derivata krvi (**transfuzija**). Tako može da dođe do infekcija zbog uzročnika bolesti, kao npr., veoma retko, virusima hepatitisa (uzročnik opasnih upala jetre), veoma retko HIV (uzročnik SIDE), BSE (uzročnik varijante Krocjfeld-Jakoba) ili drugih opasnih i nepoznatih uzročnika.

Oštećenja kože, mekih delova odn. **nerava** (npr. zbog ubrizgavanja, dezinfekcionih sredstava, korišćenja električnih instrumenata za operaciju ili ležanja) su retka pojava. Poremećaj oseta, trnjenje, ukočenost ili bolovi mogu da budu posledica. Uglavnom su prolaznog karaktera. Retka pojava su oštećenja živaca ili ožiljci.

Alergijske reakcije (reakcije netolerancije), moguće su npr. na lekove (kontrastna sredstva, sredstva protiv bolova, sredstva za smirenje) sa osipom na koži, svrabom, otocima, ali i mučninom i kašljem. Teške reakcije kao npr. gušenje, grčevi, tahikardija ili vaskularni šok su retke. Zbog smanjene prokrvljenosti, uprkos intenzivnom medicinskom zbrinjavanju, može da dođe do privremenih ili trajnih oštećenja organa, kao npr. oštećenja mozga, paraliza, otkazivanje bubrega.

Nivo zračenja od rendgena se održava na što nižem nivou, tako da su opravdani ponovljeni zahvati. O kasnijim posledicama ne postoje pouzdana saznanja. Ako postoji trudnoća, može da dođe do oštećenja nerođenog deteta.

Davanjem anestetika i sredstava za smirenje, može da dođe do **poremećaja disanja ili reakcija kardiovaskularnog sistema** (npr. pad krvnog pritiska, usporen rad srca) sa **mučninom**

i **povraćanjem**. Ovo se uglavnom rešava davanjem kiseonika ili lekova. Ukoliko dođe do **zastoja disanja**, neophodna je mehanička ventilacija, kako bi se sprečila oštećenja mozga. U ekstremnim slučajevima, uprkos hitnoj intervenciji, može da dođe do oštećenja organa (oštećenje bubrega ili mozga).

Takođe, prelazak sadržaja želuca u dušnik može, u izuzetnim slučajevima da dovede do **upale pluća**.

Oštećenja zuba od endoskopa su veoma retka. U slučaju klijanja zuba, može da dođe do gubitka istih.

Posle cepanja papile može da dođe do **ožiljačnih suženja** ili **upalnih reakcija**, koje zahtevaju dodatne terapijske mere.

Umetnute **proteze** za odvod iz žučne kese mogu da se **stope** i tada moraju eventualno da se uklone ili zamene novom protezom. Proteza može da **promeni i svoj položaj** i da na taj način izgubi funkciju ili da dovede do **povreda** u sistemu kanala ili creva. Može da bude neophodno operativno uklanjanje.

Važna pitanja za ambulantne zahvate

Wichtige Fragen für ambulante Eingriffe

Ko će doći po Vas, čim budete otpušteni iz klinike/prakse?
Wer wird Sie abholen, sobald Sie aus Klinik/Praxis entlassen werden?

Ime i starost pratioca: Name und Alter des Abholers:

Gde ste dostupni u narednih 24 časa posle zahvata?
Wo sind Sie in den nächsten 24 Stunden nach dem Eingriff erreichbar?

Ulica, broj zgrade, [Straße, Hausnummer]

Poštanski broj, mesto [PLZ, Ort]

Broj telefona: [Telefonnummer]

Ime i starost pratioca: [Name und Alter der Aufsichtsperson]

Ko je lekar koji Vas upućuje/porodični lekar/lekar koji nastavlja sa lečenjem?
Wer ist Ihr überweisender Arzt/Hausarzt/weiter betreuender Arzt?

Ime: [Name]

Ulica, broj zgrade: [Straße, Hausnummer]

Poštanski broj, mesto: [PLZ, Ort]

Broj telefona: [Telefonnummer]

Pitanja u vezi sa Vašom istorijom bolesti (anamneza) Fragen zu Ihrer Krankengeschichte (Anamnese)

Molimo pre razgovora sa lekarom odgovorite savesno na sledeća pitanja i **odgovarajuće obeležite krstićem**. Podrazumeva se da će Vaši podaci biti poverljivi. Uz pomoć Vaših podataka, lekar može bolje da proceni rizik zahvata u Vašem specijalnom slučaju i da donese mere kako bi predupredio komplikacije i nus pojave. Bitte beantworten Sie vor dem Aufklärungsgespräch die folgenden Fragen gewissenhaft und **kreuzen Sie Zutreffendes an**.
da = ja ne = nein

Podaci o uzimanju lekova:

Da li su Vam redovno potrebna sredstva protiv zgrušavanja krvi ili ste u poslednje vreme (do pre 8 dana) dobijali takve lekove odn. injekcije? da ne

Aspirin® (ASS), Heparin, Marcumar®, Plavix®,

Ticlopidin, Clopidogrel, Pradaxa®, Xarelto®.

Angaben zur Medikamenteneinnahme: Benötigen Sie regelmäßig blutgerinnungshemmende Mittel oder haben Sie in der letzten Zeit (bis vor 8 Tagen) welche eingenommen bzw. gespritzt? Aspirin®, Heparin, Marcumar®, Plavix®, Ticlopidin, Clopidogrel, Pradaxa®, Xarelto®.

Ostalo: _____

Sonstiges: _____

Kada ste poslednji put uzeli ove lekove? _____

Wann war die letzte Einnahme?

Da li uzimate druge lekove? Ako da, navedite: da ne

(i lekove bez recepta, prirodne ili biljne lekove, vitamine, itd.)
Nehmen Sie andere Medikamente ein? Wenn ja bitte auflisten (Auch rezeptfreie Medikamente, natürliche oder pflanzliche Heilmittel, Vitamine, etc.)

Da li ste imali operaciju jednjaka, želuca ili creva? da ne

Wurden Sie schon einmal an Speiseröhre, Magen oder Darm operiert?

Da li ste imali do sada gastrokopiju? da ne

Wurde bei Ihnen schon einmal eine Magenspiegelung durchgeführt?

Da li je bilo komplikacija? da ne

Ergaben sich dabei Komplikationen?

Ako da, koju? _____

Wenn ja, welche?

Da li ste u poslednje vreme imali rendgensko snimanje u istom predelu? da ne

Wurden Sie in letzter Zeit im selben Bereich geröntgt?

Ako imate karton za rentgen, ponesite ga!
Sollte ein Röntgenpass vorliegen, bitte mitbringen!

Da li ste nekada, npr. prilikom gastroskopije ili kolonoskopije

dobili sredstvo za smirenje?

Haben Sie schon einmal, z. B. bei einer Magen- oder Darmspiegelung, ein Beruhigungsmittel erhalten?

 da ne

Da li je bilo komplikacija?

Ergaben sich dabei Komplikationen?

 da ne

Ako da, kojih?
Wenn ja, welche?

Da li ste nekada dobili kontrastno sredstvo?

Haben Sie schon einmal Kontrastmittel erhalten?

 da ne

Da li je bilo komplikacija?

Ergaben sich dabei Komplikationen?

 da ne

Ako da, koju?
Wenn ja, welche?

Da li imate metalni implantat

(npr. veštački kuk)?

Haben Sie ein Metallimplantat (z. B. eine künstliche Hüfte)?

 da ne

Da li redovno pijete alkohol?

Ako pijete, šta i koliko dnevno:

 da ne

Trinken Sie regelmäßig Alkohol? Wenn ja, was und wie viel täglich:

Da li pušite?

Ako da, šta i koliko dnevno?

Rauchen Sie? Wenn ja, was und wie viel täglich:

 da ne

Da li postoji trudnoća?

Sind Sie schwanger?

 nisam sigurna da ne
 nicht sicher

Da li postoje ili su postojala dalje navedena oboljenja ili znaci ovih oboljenja: Liegen oder lagen nachstehende Erkrankungen

oder Anzeichen dieser Erkrankungen vor:

Oboljenja krvi/poremećaja koagulacije?

Povećana sklonost ka krvarenju (npr. često krvarenje iz nosa, pojačano krvarenje posle operacija, kod malih povreda ili stomatoloških intervencija), sklonost ka hematomima (često modrice bez posebnog razloga).

Bluterkrankung/Blutgerinnungsstörung? Erhöhte Blutungsneigung (z. B. häufiges Nasenbluten, verstärkte Nachblutung nach Operationen, bei kleinen Verletzungen oder Zahnarztbehandlung), Neigung zu Blutergüssen (häufig blaue Flecken, auch ohne besonderen Anlass).

Da li kod krvnih srodnika postoje bolesti

krvi/poremećaja koagulacije?

Gibt es bei Blutsverwandten Hinweise auf Bluterkrankungen/Blutgerinnungsstörungen?

 da ne

Alergija/preosetljivost?

na lekove, namirnice, kontrastna sredstva, Jod, flaster, lateks (npr. gumene rukavice, balon), Pollen (trava, drveće), anestetike, metale (npr. svrab od drški naočara, bižuterija ili nitne na pantalonama).

Allergie/Überempfindlichkeit? Medikamente, Lebensmittel, Kontrastmittel, Jod, Pflaster, Latex (z. B. Gummihandschuhe, Luftballon) Pollen (Gräser, Bäume), Betäubungsmittel, Metalle (z. B. Juckreiz durch Metallbrillengestell, Modeschmuck oder Hosennieten).

Ostalo:

Sonstiges:

 da ne

Srčana/vaskularna oboljenja?

Infarkt, Angina pectoris (bolovi u grudima, teskoba u grudima), srčana mana, poremećaj srčanog ritma, oboljenje mitralnih zalistaka, operacija srca (eventualno veštački mitralni zalistak, pejs mejker, defibrilator), visok krvni pritisak, nizak krvni pritisak.

Herz-/Kreislauf-/Gefäß-Erkrankungen? Herzinfarkt, Angina pectoris (Schmerzen im Brustkorb, Brustenge), Herzfehler, Herzrhythmusstörungen, Herzklappenerkrankung, Herzoperation (ggf.

 da ne

mit Einsatz einer künstlichen Herzklappe, Herzschrittmacher, Defibrillator), hoher Blutdruck, niedriger Blutdruck.

Ostalo:

Sonstiges:

Oboljenje disajnih puteva/pluća?

Astma, hronični bronhitis.

Erkrankung der Atemwege/Lungen? Asthma, chronische Bronchitis.

Ostalo:

Sonstiges:

 da ne

Oboljenja metabolizma?

Dijabetes (šećerna bolest), giht.

Stoffwechsel-Erkrankungen? Diabetes (Zuckerkrankheit), Gicht,

Ostalo:

Sonstiges:

 da ne

Oboljenja štitaste žlezde?

hipotireoza, hipertireoza.

Schilddrüsenerkrankungen Schilddrüsenunter/ -überfunktion.

Ostalo:

Sonstiges:

 da ne

Infektivne bolesti?

Hepatitis, tuberkuloza, HIV.

Infektionskrankheiten? Hepatitis, Tuberkulose, HIV.

Ostalo:

Sonstiges:

 da ne

Oštećeni zubi/proteze?

Karijes, paradontoza, klimavi zubi, krunica,

most, implantant, kočić, mobilna proteza.

Zahnschäden/Zahnersatz? Karies, Parodontose, lockere Zähne,

Krone, Brücke, Implantat, Stiftzahn, herausnehmbarer Zahnersatz.

Ostalo:

Sonstiges:

 da ne

Akutna ili hronična oboljenja koja nisu navedena?

Molimo kratak opis:

Nicht aufgeführte akute oder chronische Erkrankungen? Bitte kurz beschreiben:

(Ako su određeni odgovori unapred izabrani, molimo korigujte ih, ako se nešto promenilo kod Vas).

